

Cumpassiun cun il luf – ma betg per la nursa

Polemicas en las gasettas ed en l'internet

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Paupra tgi che s'exprimer persuenter da sajettar giu in luf. En la Bassa ristga ina tala persuna da vegnir bombardada cun brevs da lecturs e commentaris en l'internet.** Questa experienscha ha *Karl Lüönd* fatg l'emna passada. Suenter ch'il Vallais aveva dà enconuschent ch'ins laschia sajettar giu il luf, aveva il «Tages-Anzeiger» dumandà l'antieru schefredactor dal Blick da scriber sia opiniun. Lüönd ha scrit in text savurà «Pro Abschuss». Sper ses text ha la gasetta publictà la posiziun dal schurnalist *Felix Malais* ch'è s'exprimì encunter. Ils lecturs han immediat reagì cun pli che otganta commentaris sin la pagina d'internet e cun brevs da lecturs.

Ils muntagnards e la Bassa

Il saja adina il medem. Il WWF e la Pro Natura sbragian en il chor, sco ch'i vegnia decretà da sajettar giu in luf, ha scrit Lüönd. En l'Africa capitia circa il medem. Là cumondia era ina elita da pusanza als tups indigens co ch'els hajan da proceder cun la natira. En Svizra abiteschian ils «neocolonialists verds» en la Bassa. Els visitian las muntognas be la stad da bell'aura.

Ils muntagnards vivian dentant sur onn en ils culms, era da trid'aura. Sin las

Critica tut a dubel ha il chatschador e schurnalist Karl Lüönd stui tadlar ils ultims dis per vi da ses text «pro Abschuss» en il Tages-Anzeiger.

KEYSTONE

sendas ch'il luf e l'urs traversian, gijajan uffants a scola. Ina tala vischinanza furmia la mentalità. Ils muntagnards hajan gia pratigà la biodiversità, cura che la glieud en la Bassa na savevia anc gnanc bustabiar quest pled.

Sch'ìls muntagnards veglian proteger las nursas dal luf, lura na sajan els nagins

«schiesswütige Abknaller», mabain realists. Els percorschian mintga di co che las Alps vegnian strapatschadas entras 50 differents sports che pericliteschian la selvaschina. Lüönd – el è era chatschador – sa dumonda, pertge che las organisaziuns da protecziun recloman sulet, sch'ins sajetta in luf e mai sche nur-

sas vegnan stgarpadas. «En lufs pli custavels che nursas?»

Grit e git encunter Lüönd

Mo paucs lecturs mussan chapientscha per ils arguments da Lüönd. Anzi, tar inqual commentatur en l'internet han ins il sentiment ch'el fassess cun Lüönd il pli gugent il medem sco il luf cun la nursa. Ils blers expriman simpatias per il luf. Cumpassiun cun las nursas n'ha nagin. Intgins exempels:

«Il luf ha vivì qua avant nus, s'arranschaina pia cun el. Intginas nursas stgarpadas po mintga pur supportar, el survegna gea in tschuat daners persuenter, lamentaschuns vi u nà.»

«Renda la tratga da nursas insumma senza sustegniment statal? Sche na, abolir e far plaz per animals selvadis.»

«Dal reminent moran ad onn en questas Alps dapli nursas che quai che lufs ed urs han stgarpà fin uss. E gea, las Alps vegnan strapatschadas, deplorablmain era entras memia bleras nursas.»

«Pertge na tegnan ils purs betg finalmain chauns per proteger las muntaneras? Vos essas gea tuts uschè cumadaivels e nunflexibels. Incredibel! Trist che nus na vegnin betg da viver ensemen cun ils animals da rapina.»

Il chihuahua charin

En ina tut altra direcziun argumente-

scha questa commentatura: «Guai, sch'jau lasch curre mes chaun senza tschinta. Lura datti per exempel a Küssnacht in chasti da tschient francs. Ils lufs perencunter dastgan spassegiar enturn libramain, perquai ch'els èn para bler main privlus ch'in chihuahua charin.»

Suenter la mort dal luf vallesan

«Jau na vom betg pli en il Vallais en vacanzas», hai tunà la mesemna passada – suenter ch'il luf vallesan è vegnì sajettà giu – sin NZZ online.

Var quaranta personas han commentà la mort dal luf sin il portal d'internet. En il Vallais regia ina «mentalità medievals». Ins duai stritgar las subvenziuns per quest chantun, sch'el na resguardia betg la protecziun dal luf.

Mo paucs commentaturs han valità la mort dal luf sco necessaria. Remartgas ironicas hai dà tut a dubel: «Das ist schon mal ein Anfang, nun sollten wir drangehen, auch die zweibeinigen Wölfe abzuschliessen.»